

แบบรายงานการตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

ประเด็นที่ 3 : สุขภาพกลุ่มวัย และการยกระดับบริการผู้สูงอายุ

หัวข้อ การยกระดับบริการผู้สูงอายุประเด็นสุขภาพช่องปาก

หัวข้อ เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการสมวัย

ประเด็นที่ 5 : ลดป่วย ลดตาย และสร้างความมั่นคงด้านสุขภาพ

หัวข้อ จำนวนผู้สูงอายุที่ได้รับการคัดกรองมะเร็งช่องปาก

เขตสุขภาพที่ 6 จังหวัดสระแก้ว รอบที่ 2/2566

1.หน่วยงานที่รับผิดชอบ (กรม/กอง/ศูนย์วิชาการ)

หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก: กรมอนามัย สำนักทันตสาธารณสุข, กรมการแพทย์, สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

หน่วยงานผู้รับผิดชอบร่วม: สำนักงานหลักประกันสุขภาพ, มูลนิธิทันตกรรมในพระบรมราชูปถัมภ์

2. วิเคราะห์สถานการณ์ในพื้นที่

เด็กปฐมวัย ตัวชี้วัด ร้อยละของเด็กอายุ 3 ปีปราศจากฟันผุ เป้าหมาย ร้อยละ 75

จากฐานข้อมูล HDC กระทรวงสาธารณสุข วันที่ 12 กรกฎาคม 2566 จังหวัดสระแก้ว เด็กอายุ 3 ปี จำนวน 4,141 คน ได้รับการตรวจสุขภาพช่องปากจำนวน 2,392 คน (ร้อยละ 57.8) พบมีเด็กที่ปราศจากฟันผุ ร้อยละ 79.9 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่ตั้งไว้ที่ร้อยละ 75 ทั้งนี้มีการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพช่องปากเด็กเล็ก โดยดำเนินการตรวจสุขภาพช่องปากเด็กเล็กใน WBC และในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รวมถึงดำเนินงานร่วมกับงาน 4D และมหัศจรรย์ 1,000 วัน

ฟันเทียม / รากฟันเทียม ผู้สูงอายุ

1. ผู้สูงอายุได้รับการทำฟันเทียม เป้าหมาย จำนวน 345 คน ข้อมูล ณ วันที่ 12 กรกฎาคม 2566 ทำได้ทั้งหมด 353 คน เกินเป้าหมายที่กำหนดไว้

2. ผู้สูงอายุได้รับการทำรากฟันเทียม เป้าหมาย 30 คน ณ วันที่ 12 กรกฎาคม 2566 รายงานกรณีเสร็จสมบูรณ์แล้วจำนวน 1 คน และอยู่ระหว่างการดำเนินการ 2 คน ปัญหาอุปสรรคที่ทำให้มีจำนวนผู้ป่วยได้รับการบริการยังไม่ถึงเป้า เนื่องจากขณะนี้ หน่วยที่ให้บริการรากฟันเทียมมีเพียง รพ.สมเด็จพระยุพราชสระแก้ว ซึ่งผู้ป่วยที่อยู่ไกลไม่สามารถเดินทางมารับบริการหลายครั้ง รวมถึงผู้สูงอายุมีความกลัวขั้นตอนการทำรากฟันเทียม

ทั้งนี้ จังหวัดอยู่ในระหว่างการเพิ่ม รพ.วังน้ำเย็น เป็นจุดให้บริการทำรากฟันเทียมอีกแห่งหนึ่ง รวมถึงได้มีการค้นหะเบียนผู้ป่วยที่เคยทำฟันเทียม 5 ปีย้อนหลังเพื่อประสานให้มารับบริการทำรากฟันเทียม และได้มีการประชาสัมพันธ์ผ่านทางสื่อต่างๆ เช่น วิทยุ หอกระจายข่าว รวมทั้งทาง อสม.

มีข้อเสนอแนะต่อกรมอนามัยว่า การทำรากฟันเทียม ควรเพิ่มเป็น 4 รากต่อฟันเทียม 1 ซี่น เพิ่มงบประมาณในช่วงการบำรุงรักษาภายหลังการทำรากฟันเทียมของผู้ป่วยให้มากขึ้น รากฟันเทียมควรใช้ยี่ห้อที่หลากหลาย อาจให้ รพ.ทำเบิกจ่ายหรือสั่งซื้อเองโดยมีราคากลาง

ควรเพิ่มสิทธิในการรับบริการรากฟันเทียมของประชาชน นอกจากสิทธิ UC แล้ว เพราะมีประชาชนในสิทธิการรักษาอื่นต้องการทำรากฟันเทียมเป็นจำนวนมาก

ประชาชนอายุ 40 ปีขึ้นไปได้รับการตรวจคัดกรองรอยโรคก่อนมะเร็งช่องปาก

พบว่า ผู้ป่วยทันตกรรมอายุ 40 ปีขึ้นไปมารับบริการทันตกรรม จำนวน 95,545 คน ได้รับการตรวจคัดกรองรอยโรคก่อนมะเร็งช่องปากจำนวน 17,101 คน ร้อยละ 17.9 จากเป้าหมายร้อยละ 40 พบผู้ที่มีรอยโรค 22 คน (ร้อยละ 0.13)

สำหรับการคัดกรองรอยโรคก่อนมะเร็งช่องปาก ที่ผ่านมามีปัญหาในเรื่องของรหัสและการลงข้อมูลในระบบ ทั้งนี้ ได้มีการแก้ไขโดยจัดประชุมชี้แจงระบบการลงข้อมูลของจังหวัดไปเรียบร้อยแล้ว แต่ยังมีกรรหัสที่ไม่ถูกต้องอยู่บ้าง ทำให้อยู่ในระหว่างการแก้ไขข้อมูลให้เรียบร้อยก่อนการลงในระบบ HDC

3.ผลการดำเนินงาน

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย(คน)	ผลการดำเนินงาน(คน)	ร้อยละ
จำนวนผู้สูงอายุและวัยก่อนสูงอายุได้รับบริการใส่ฟันเทียมถอดได้ทั้งปากหรือเกือบทั้งปาก	345	353	102.32
จำนวนผู้ได้รับบริการรากฟันเทียมรองรับฟันเทียมสลิธิ UC	30	เสร็จเรียบร้อยแล้ว 1 ราย อยู่ระหว่างดำเนินการ 2 ราย	
ร้อยละประชาชนอายุ 40 ปีขึ้นไปที่มาใช้บริการทันตกรรมได้รับการตรวจคัดกรองรอยโรคก่อนมะเร็งช่องปาก	ร้อยละ 40	17,101	17.9
ร้อยละของเด็กอายุ 3 ปีปราศจากฟันผุ	ร้อยละ 75		79.9

4.ข้อเสนอแนะของผู้นิเทศกรมอนามัย

จังหวัดสระแก้ว ดำเนินการตามตัวชี้วัดร้อยละของเด็กอายุ 3 ปีปราศจากฟันผุ และผู้สูงอายุได้รับบริการทำฟันเทียมได้เกินเป้าหมายที่กำหนดไว้ สำหรับตัวชี้วัดผู้สูงอายุได้รับบริการทำรากฟันเทียมและประชาชนอายุ 40 ปีขึ้นไปได้รับการตรวจคัดกรองรอยโรคก่อนมะเร็งช่องปากซึ่งเป็นตัวชี้วัดใหม่ ผลการดำเนินงานยังไม่ได้ตามเป้าหมายที่กำหนด แต่จังหวัดได้วางระบบการดำเนินงานและระบบการรายงานข้อมูล รวมถึงแก้ไขปัญหาในการดำเนินงานเรียบร้อยแล้ว คาดว่าจะดำเนินการได้ตามเป้าหมายต่อไป

ผู้รายงาน : นางนันทินี ตั้งเจริญดี

ตำแหน่ง : ทันตแพทย์เชี่ยวชาญ

วัน/เดือน/ปี : 12 กรกฎาคม 2566

โทรศัพท์ : 089 - 2126663